

کتاب جامع

اصول و مبانی پیشرفتی اپیدمیولوژی

ویژه‌ی آزاده‌نامه اپیدمیولوژی و سایر گرایش‌های مرتبط وزارت بهداشت

مؤلفی:

عباس عباسی

(دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی دانشگاه علم و تکنولوژی ایران)

رضا پاکزاد

(دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی دانشگاه علوم پزشکی همدان)

حسین مظفر سعادتی

(دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی علوم پزشکی شهید بهشتی)

سعید صفیری

(عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مراغه)

میانبر

IQB

بررسی

کتاب جامع

عنوان و نام پدیدآور	: اصول و مبانی پیشرفته اپیدمیولوژی: ویژه‌ی آزمون‌های اپیدمیولوژی و سایر
گردش‌های مرتبط وزارت بهداشت	: تهران: گروه تاليفی دکتر خليلی، ۱۳۹۴
مشخصات نشر	: [۲۷۰] ص: مصور، جدول، نمودار
مشخصات ظاهري	: کتاب جامع
فروخت	978-600-7888-18-6:
شابک	: فیلی مختصر
وضعیت فهرست نویسی	: فهرستنوسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
یادداشت	: مؤلفین: عباس عباسی قهرمانلو، رضا پاکزاد، حسین مظفر سعادتی، سعید صفیری
یادداشت	: عباسی قهرمانلو، عباس، ۱۳۶۸ -
شناسه افزوده	: شناسه کتابشناسی ملی
شماره کتابشناسی ملی	۳۸۰۱۴۱۵

نام کتاب: اصول و مبانی پیشرفته اپیدمیولوژی

مؤلفین: عباس عباسی - هرم تلو - رضا پاکزاد - حسین مظفر سعادتی - سعید صفیری

ناشر: گروه تاليفی دکتر خليلی

نوبت اسار - پ: اول ۱۳۹۴

شمارگان: ۰۰۰

چاپ: کیمی قلم

صحافی: فردوس

ناظر چاپ: اقبال شرقی

مدیر تولید: امیرحسین خليلی

مدیر فنی و هنری: شیرین آرده

طراحی و صفحه آرایی: مریم آرده - صفورا قراجه

بهاء: ۲۷۰۰ تومان

Website: www.DKG.ir

آموزشگاه دکتر خليلی (دفتر مرکزی): ۰۲۱-۶۶۵۶۸۶۲۱

فروشگاه: تهران - خیابان انقلاب - رویه روی درب اصلی دانشگاه تهران - پاساز فروزنده - طبقه همکف - پلاک ۳۳۱

تلفن: ۰۲۱ - ۶۶۴۸۹۳۷۵ - ۰۲۱ - ۶۶۴۸۹۳۴۹

مرکز پخش: ضلع جنوب غربی میدان انقلاب - جنب سینما پارس - مجتمع تجاری پارس - طبقه اول

مرکز فروش: ۰۲۱ - ۶۶۵۶۹۲۱۶

مدیر فروش: ۰۹۱۲ - ۵۵۰۸۰۸۹

طایفه سخن مؤلف:

هر چند که هست جرم و عصیان ما را
محاجع بغير خود مگردان ما را...

یارب مکن از لطف پریشان ما را
ذات تو غنی بوده و ما محاجم

خوانندگان گرامی

بسیار مفت : بهم که پس از تالیف سه جلد کتاب تستی در زمینه اپیدمیولوژی، اینک چهارمین کتاب را با عنوان " اصول و مبانی پیشنهاد اپیدمیولوژی " تالیف نموده ایم. زمانی که در پی توشتن پاسخنامه تشریحی برای IQB اپیدمیولوژی بودیم، بهین نتیجه رسیدیم که خیلی از مطالعی که مد نظر طراحان سوال قرار می گیرند در رفرنسهای معرفی شده موجود نیستند. همین بازیجه به تعدد منابع و در برخی موارد نبود کتاب ترجمه شده از کتابهای لاتین ترجمه شدیم که این کتاب را آمده نماییم.

در آماده سازی این کتاب من ذمہ توجه شده که تنها دانشجویان رشته اپیدمیولوژی مخاطب این کتاب نیستند. هر چند جرقه اولیه نگارش این کتاب بیش بر پایه سوالات دکتری اپیدمیولوژی بود و بر این اساس این کتاب برای درس اصول اپیدمیولوژی کتاب مرجع است. حسا ، اید زیرا در بردارنده تمامی مباحث مورد تأکید می باشد. به گونه ای که از تمامی رفرنسهای فارسی و انگلیسی استفاده شده است و در واقع می توان این کتاب را درستامه کاملی در راستای آمادگی برای آزمون دکتری اپیدمیولوژی سنت. ا هم امور که ذکر شد این کتاب به گونه ای نوشته شده است که مناسب تیز تمامی دانشجویان علوم پزشکی و پیری سکی و بهداشت و سایر رشته های مرتبط باشد. طریقه تنظیم فصل ها نیز به گونه ای است که ابتدا مفاهیم پایه و اساسی پیدمیولوژی شرح داده شده اند و رفته رفته مباحثی که در تمامی دروس اصول اپیدمیولوژی مد نظر استادی جهت دارند قرار می گیرند عنوان شده اند. پس از آن به انواع مطالعات اپیدمیولوژی پرداخته ایم. بعد از آن نیز به بررسی وسائل امای و انواع خططاها در مطالعات پرداخته ایم. همچنین تورش ها، مخدوش کننده ها و برهمکنش نیز در ادامه کتاب مورد بررسی قرار گرفته اند. در فصولی که بعد از انواع مطالعات نکاشته شده اند تاکید بیشتری بر روابط و فرمولهای آری نموده اند.

در پایان بر خود لازم می دانیم از آقای دکتر احمد خلیلی که در راستای چاپ ک بهای اپیدمیولوژی همیشه حامی و پشتیبان ما بودند سپاس گزاری کنیم. همچنین از خانم شیرین اردیه مدیر فنی سرت، انتشارات کمال تشکر قدردانی را می کنیم.

با احترام

عباس عباسی قهرمانلو

فهرست مطالب

فصل و عنوان

صفحه

فصل اول: مقدمه ۷
فصل دوم: چگونگی انتقال بیماری و مدل‌های اپیدمیولوژی ۱۴
فصل سوم: اندازه‌ای اندیشی و میرایی ۲۴
فصل چهارم: غربالگری در کنترل بیماری و حفظ سلامت ۴۰
فصل پنجم: مطالعات توصیفی ۵۵
فصل ششم: مطالعات مورد شاهدی متابولی ۶۶
فصل هفتم: مطالعات هم‌گروهی ۸۸
فصل هشتم: مطالعات مداخله‌ای و کارآزمایی‌ها ۹۸
فصل نهم: اندازه‌های ارتباط ۱۲۴
فصل دهم: درک روابط آماری ۱۵۰
فصل یازدهم: انواع خطاهای ۱۶۲
فصل دوازدهم: مخدوش شدن و برهم‌کنش ۱۸۰
فصل سیزدهم: تضمین کیفیت و کنترل کیفیت ۲۱۰
فصل چهاردهم: مقدمه‌ای بر تحلیل چندمتغیره ۲۴۸
فصل پانزدهم: استفاده از اپیدمیولوژی برای ارزشیابی خدمات سلامت و برنامه‌های غربالگری ۲۵۹
منابع ۲۶۹